

**KALENDARIUM
WAŻNIEJSZYCH ROCZNIC
Z DZIEJÓW SIERADZKIEGO
W 2022
ROKU**

*Opracował
Piotr Kurowicz*

Styczeń

- 3 I 1792 – 230 lat temu** Antoni Wincenty Anastazy Pstrokoński objął stanowisko pełnomocnika archiwisty w Archiwum Ziemi i Grodzkim w Sieradzu
- 4 I 1827 – 195 lat temu** urodził się w Sieradzu Tytus Maleszewski, artysta malarz, specjalizujący się w malarstwie portretowym (zm. w r. 1898)
- 7 I 1602 – 420 lat temu** zmarł w Sieradzu o. Feliks h. Gozdawa, dominikanin, dwukrotny prowincjał zakonu, przeor sieradzkiego konwentu i fundator klasztornej biblioteki (ur. w Sieradzu w 1537 r.)
- 15 I 1847 – 175 lat temu** urodził się w Boczkach Marceli Nencki, biochemik, profesor uniwersytetu w Brnie i Instytutu Medycyny Doświadczalnej w Petersburgu (zm. w r. 1901)
- 21 I 1912 – 110 lat temu** dokonano konsekracji cerkwi pw. św. Serafina z Saratowa w Sieradzu (rozebrana na przełomie 1927 – 1928 r)
- 24 I 1922 – 100 lat temu** zmarł Aleksander Murzynowski, sieradzki lekarz, społecznik, uczestnik powstania 1863 – 1864 (ur. 170 lat temu w r. 1847)

Luty

- 2 II 1572 – 450 lat temu** urodził się w Łubnej Maciej Łubieński, prymas Polski, w 1648 interrex (zm w r. 1652)
- 3 II 1957 – 65 lat temu** powołano Dyskusyjny Klub Filmowy w Sieradzu
- 5 II 1997 – 25 lat temu** zmarła Grażyna Warzecha, sieradzki lekarz anestezjologii
- 7 II 1837 – 185 lat temu** zmarł w Sieradzu Johan Zille, od 1793 r. budowniczy powiatu sieradzkiego (wybudowano w Sieradzu ok. 40 domów jego projektu)

- 7 II 1902 – 120 lat temu** urodził się w Sieradzu Kazimierz Paszkowski, porucznik lotnictwa, nauczyciel, zamordowany w Katyniu w r. 1940)
- 7 II 1927 – 95 lat temu** urodził się w Sieradzu Czesław Adamiak, sieradzki mistrz fryzjerstwa, pomysłodawca Konkursów Uczniów Fryzjerstwa im. A. Cierplikowskiego
- 9 II 1912 – 110 lat temu** urodził się Władysław Sarnik, ks. infułat, wieloletni Kustosz Sanktuarium MB Charłupskiej Księżnej Sieradzkiej
- 12 II 1792 – 230 lat temu** podczas sejmiku elekcyjnego w kościele dominikańskim w Sieradzu szlachta województwa sieradzkiego zaprzysięgła Konstytucję 3 maja
- 17 II 1507 – 515 lat temu** Zygmunt I Stary po pożarze Warty zwolnił mieszkańców miasta od wszelkich powinności na osiem lat
- 21 II 2012 – 10 lat temu** zmarł w Sieradzu ks. Henryk Wieczorek, wieloletni kapelan sióstr urszulanek w Monicach (od r. 1960), następnie przy kościele p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Sieradzu
- 23 II 1897 – 125 lat temu** urodziła się Maria Kodjaszewska, wieloletnia nauczycielka sieradzkiego gimnazjum (zm. w r. 1969)
- 24 II 1957 – 65 lat temu** powstał Klub Sportowy „Warta” w Sieradzu
- 24 II 1967 – 55 lat temu** powstało Towarzystwo Przyjaciół Sieradza
- 25 II 1902 – 120 lat temu** urodził się w Sieradzu Józef Orłowski, major pilot, uczestnik wojny przeciw bolszewikom i w czasie III Powstania Śląskiego (zm. w r. 1967 na uchodźctwie)
- II 1907 – 115 lat temu** utworzono bibliotekę Macierzy Szkolnej w Sieradzu
- II 1912 – 110 lat temu** Władysław Reymont zostaje właścicielem majątku Charłupia Wielka (do r. 1913)

Marzec

- 1 III 1652 – 370 lat temu** Jan Kazimierz wydał dla Błaszek przywilej na targi niedzielne
- 5 III 1957 – 65 lat temu** zmarł Zbigniew Jerzy Kulczycki, sieradzki lekarz i dydaktyk (w Sieradzu od r. 1948)
- 7 III 1902 -120 lat temu** urodził się w Sieradzu Kazimierz Ruszkowski, nauczyciel, działacz społeczny i związkowy, przedwojenny kierownik szkoły w Charłupi Małej
- 17 III 1642 – 380 lat temu** zmarł Jakub Zadzik, biskup chełmiński a następnie krakowski, kanclerz wielki koronny, sekretarz wielki koronny, dyplomata (ur 435 lat temu w r. 1582 w Drużbinie)
- 18 III 1987 – 35 lat temu** odbyło się zebranie założycielskie Towarzystwa Polsko – Hiszpańskiego w Sieradzu (działało do r. 1994)
- 27 III 1872 – 150 lat temu** zmarł w Sieradzu Edmund Wągrowski, lekarz powiatu sieradzkiego

Kwiecień

- 1 IV 1987 – 35 lat temu** utworzono Sieradzki Kombinat Budowlany
- 2 IV 1817 – 205 lat temu** zmarł w Cielcach gen. Józef Lipski, właściciel dóbr Błaszki, uczestnik insurekcji kościuszkowskiej w 1794 r. w Sieradzkim (ur. w r. 1722)
- 14 IV 1942 – 80 lat temu** w Warcie podczas egzekucji stracono 10 Żydów
- 14 IV 1932 – 90 lat temu** urodził się w Domaniewicach Tadeusz Barczyk, wojewoda sieradzki w latach 1975 - 1984
- 14 IV 1987 – 35 lat temu** zmarł w Sieradzu Feliks Rajczak, znany poeta i działacz kulturalny
- 17 IV 1742 – 280 lat temu** kapituła sieradzkiego duchowieństwa wyraziła zgodę na przeniesienie akt

- zamkowych pod wieżę kościoła p.w. Wszystkich Świętych
- 21 IV 1922 – 100 lat temu** powstał oddział Towarzystwa Popierania Przemysłu „Rozwój” w Sieradzu
- 23 IV 1432 – 590 lat temu** na zjeździe generalnym w Sieradzu szlachta zobowiązała się wybrać królem najstarszego syna Władysława Jagiełły Władysława
- 24 IV 1977 – 45 lat temu** erygowano parafię w Kłocku
- 26 IV 1882 – 140 lat temu** urodził się Julian Romuald Łępicki, sieradzki sędzia i działacz społeczny, zamordowany w r. 1940 w Katyniu
- 30 IV 1962 – 60 lat temu** otworzono kino „Piast” w Sieradzu

Maj

- 2 V 1827 – 195 lat temu** urodził się w Sieradzu Maksymilian Fajans, polski litograf i wydawca (zm. w r. 1890)
- 4 V 1947 – 75 lat temu** powstała Miejska Biblioteka Publiczna w Sieradzu
- 5 V 1902 – 120 lat temu** urodził się w Sieradzu Florian Laskowski, kapitan pilot, zestrzelony przez niemiecką ochronę przeciwlotniczą 2 IX 1939 r.
- 17 V 1922 – 100 lat temu** zmarł w Warszawie Apoloniusz Nieniewski, polski architekt (ur. w r. 1856 w Sędzicach k. Wróblewa
- 19 V 1987 – 35 lat temu** zmarł w Burbank w USA Stanisław Szukalski (pseud. Stach z Warty), polski rzeźbiarz, malarz, rysownik i projektant (ur. w Warcie w r. 1893)
- 21 V 1902 – 120 lat temu** odbyła się próba wytrzymałościowa nowo wybudowanego mostu kolejowego w Sieradzu
- 26 V 1957 – 66 lat temu** urodził się w Sieradzu Zbigniew Misiak, sieradzki fotoreporter i dokumentalista (zginął tragicznie w r. 1990)
- 29 V 1907 – 115 lat temu** urodził się w Sieradzu Andrzej Jurkiewicz, artysta malarz i grafik,

profesor ASP w Warszawie (zm. w r. 1967)

Czerwiec

- 3 VI 1732 – 290 lat temu** urodził się Aleksander Mączyński h. Świnka, poseł na sejm z ziemi sieradzkiej, chorąży mniejszy sieradzki w latach 1762 -1776, łowczy sieradzi w latach 1760 – 1762, kasztelan sieradzki w latach 1776 – 1780 (zm w r. 1780)
- 4 VI 1922 – 100 lat temu** urodził się Antoni Marzec, sieradzki nauczyciel, w okresie II wojny światowej żołnierz Armii Polskiej w ZSRR, lotnik w stopniu podporucznik nawigator (zm. w Sieradzu 30 lat temu w r. 1987)
- 12 VI 1912 – 110 lat temu** urodził się w Godyniach Leon Lasota, znany sieradzki hodowca róz (zm. w r. 1990)
- 14 VI 1987 – 35 lat temu** zmarła Zofia Neymanowa, filolog i historyk sztuki, wieloletni kierownik Muzeum w Sieradzu
- 16 VI 1922 – 100 lat temu** Rada Miejska w Sieradzu przemianowała Szkołę Filologiczną na Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne w Sieradzu i Miejską Szkołę Handlową
- 16 VI 1837 – 185 lat temu** część budynków dawnej manufaktury Herrera w Sieradzu przeszło na własność więzienia
- 18 VI 1982 – 40 lat temu** bp. Jan Zaręba erygował parafię Najświętszego Serca Jezusowego w Sieradzu
- 17 VI 1657 – 365 lat temu** zmarł Stanisław Pstrokoński h. Poraj, urodzony w Burzeninie biskup chełmski, spowiednik królewicza Władysława (ur. w r. 1591)
- 21 VI 1767 – 255 lat temu** zmarł Władysław Aleksander Łubieński, arcybiskup gnieźnieński i lwowski, prymas Polski, interrex w 1763 r. (ur. w r.

- 1703 w Kalinowej)
22 VI 1992 – 30 lat temu oddano do użytku budynek Państwowej Straży Pożarnej w Sieradzu
24 VI 1907 – 115 lat temu powołano koło Polskiej Macierzy Szkolnej w Sieradzu
25 VI 1557 – 465 lat temu Zygmunt August wydał w Wilnie zezwolenie na zbudowanie łaźni miejskiej w Sieradzu
26 VI 1942 – 80 lat temu zginął na Morzu Północnym Stanisław Skarżyński, pułkownik pilot Wojska Polskiego, pierwszy Polak, który przeleciał Atlantyk, ustanawiając przy tym światowy rekord odległości lotu (ur. w Warcie w r. 1899)
27 VI 1997 – 25 lat temu została oddana do użytku hala sportowo-widowiskowa na terenie sieradzkiej jednostki wojskowej

Lipiec

- 1 VII 1967 – 55 lat temu** odbył się w Sieradzu pierwszy konkurs rysunkowy dla dzieci na asfalcie, zorganizowany przez Społeczne Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Plastycznej im. X. Dunikowskiego
3 VII 1917 – 105 lat temu urodził się Jan Nowakowski, nauczyciel, w latach 1953 – 1960 dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Sieradzu (zm. w r. 2001)
9 VII 1962 – 60 lat temu ks. Apolinary Leśniewski przekazał prymasowi Stefanowi Wyszyńskiemu przechowywany w Sieradzu obraz Matki Boskiej AK
17 VII 1432 – 590 lat temu Jagiełło polecił zakupić wieś Dzierżazna na rzecz prepozyta i kanoników sieradzkiej kapituły
22 VII 1852 – 170 lat temu zmarł w Sieradzu podczas epidemii cholery Oktawian Rybicki, lekarz miejski w Sieradzu w latach 1842 - 1852

22 VII 1962 – 60 lat temu oddano do użytku budynki Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. W. Broniewskiego w Sieradzu

22 VII 1977 – 45 lat temu oddano do użytku rozbudowany Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Warcie

Sierpień

4 VIII 1942 – 80 lat temu zmarł w obozie koncentracyjnym w Dachau ks. Feliks Binkowski, rektor klasztoru ss. urszulanek w Sieradzu, prefekt Gimnazjum i Liceum w latach 1927 – 1939

12 VIII 1912 – 110 lat temu urodził się w Charłupi Małej Wojciech Janczak, działacz ruchu ludowego (zm. w r. 1945 w Monachium)

15 VIII 1937 – 85 lat temu podpisano do druku „Wstęp do kosmonautyki” Arego Szternfelda

16 VIII 1817 – 205 lat temu urodził się w Cielcach Józef Jabłkowski, polski przedsiębiorca, jego synowie założyli znany w Warszawie Dom Braci Jabłkowskich (zm. w r. 1889)

24 VIII 1942 – 80 lat temu rozpoczęto likwidację sieradzkiego getta

31 VIII 1247 – 775 lat temu zmarł Konrad I Mazowiecki, książę łęczycki

VIII 1942 – 80 lat temu Kazimierz Kempieński, sieradzki lekarz i działacz społeczny został zamordowany w Chełmie nad Nerem

Wrzesień

1 IX 1557 – 465 lat temu Cyprianowi Bazylikowi, urodzonemu w Sieradzu kompozytorowi, pisarzowi i wydawcy Zygmunt August nadał szlachectwo

1 IX 1797 – 225 lat temu urodził się w Mikołajewicach Teodor Morawski h. Korab, polski polityk związany z kaliszczaninami, uczestnik powstania listopadowego, wydawca, wolnomularz (zm. w r. 1879 w Paryżu)

1 IX 1947 – 75 lat temu	powstało Państwowe Liceum Administracyjno – Handlowe w Sieradzu
1 IX 1947 – 75 lat temu	powstała Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa w Sieradzu
1 IX 2002 – 20 lat temu	utworzono Zespół Szkół Katolickich przy parafii św. Urszuli Ledóchowskiej w Sieradzu
9 IX 1922 – 100 lat temu	urodził się Stefan Mroziński, działacz społeczny, wieloletni kierownik zakładu poligraficznego w Sieradzu
14 IX 1937 – 85 lat temu	Kazimierz Walewski, właściciel Tubądzina, działacz społeczny, otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi z rąk Sławoja Składkowskiego
15 IX 1902 – 120 lat temu	przez Sieradz przejechał pierwszy pociąg pasażerski
28 IX 1292 – 730 lat temu	wojska czeskie Wacława II spaliły Sieradz
IX 1922 – 100 lat temu	ks. Walery Pogorzelski otrzymał nominację na proboszcza kościoła p.w. Wszystkich Świętych w Sieradzu

Październik

4 X 1587 – 435 lat temu	władze Sieradza podjęły uchwałę o organizacji pracy na wypadek pożarów
6 X 1897 – 125 lat temu	urodził się Wincenty Wnuk, dowódca 31 pp Strzelców Kaniowskich w Sieradzu, obrońca linii oporu na Warcie w okolicach Sieradza we wrześniu 1939 r.
8 X 1927 – 95 lat temu	urodził się Zbigniew Waclawek, sieradzki lekarz, w czasie II wojny światowej żołnierz I Armii LWP (zm. 20 lat temu w r. 1997)
8 X 20002 – 20 lat temu	prymas Polski ks. kardynał Józef Glemp dokonał poświęcenia budynku Zespołu Szkół Katolickich w Sieradzu
11 X 2012 – 10 lat temu	otwarto Centrum Logistyczne Biedronki w Sieradzu

- 13 X 1292 – 730 lat temu** Władysław Łokietek, książę sieradzki po dwutygodniowym oblężeniu sieradzkiego zamku poddał się Czechom
- 18 X 1547 – 475 lat temu** Zygmunt Stary zatwierdził statut sieradzkich sukienników
- 19 X 1917 – 105 lat temu** urodził się w Sieradzu Jerzy Jankowski, wieloletni przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej w Sieradzu (zm. w r. 1974)
- 20 X 1977 – 45 lat temu** rozpoczęto budowę osiedla „Piastowskie” w Sieradzu
- 28 X 1872 150 lat temu** urodził się Włodzimierz Ślósarski, architekt powiatowy w Sieradzu (zm. w r. 1941)

Listopad

- 1 XI 1867 – 155 lat temu** urodził się Kazimierz Walewski, właściciel dóbr Tubądzin, działacz społeczny, twórca muzeum rodzinnego w tubądzimskim dworze (zm. w r. 1940)
- 1 XI 2002 – 20 lat temu** powołano w Sieradzu oddział Polskiego Banku Inwestycyjnego
- 2 XI 1977 – 45 lat temu** przekazano do użytku budynek KW PZPR, obecnej siedziby Urzędu Miasta w Sieradzu
- 3 XI 1922 – 100 lat temu** urodził się w Sieradzu Stanisław Fuks, pionier polskiej archiwistyki filmowej, historyk filmu i fotograf (zm. w r. 1984)
- 13 XI 1987 – 35 lat temu** został zamknięty Dom Zakonny Sióstr Szarytek w Sieradzu
- 15 XI 1992 – 30 lat temu** powstała Straż Miejska w Sieradzu
- 19 XI 1867 – 155 lat temu** zmarł w Sieradzu Feliks Biskupski, lekarz powiatu sieradzkiego w latach 1854 – 1866 (ur. w r. 1817)
- 22 XI 1902 – 120 lat temu** odbył się koncert inauguracyjny utworzonego Sieradzkiego Towarzystwa Muzycznego
- 22 XI 1912 – 110 lat temu** zmarł tragicznie Stanisław Graeve,

- 23 XI 1607 – 415 lat temu** właściciel dóbr Biskupice, społecznik, regionalista i wydawca, autor m.in. „Przewodnika po Guberni Kaliskiej” we wsi Trzebicza k. Męki urodził się Andrzej Trzebnicki, biskup krakowski i przemyski, podkanclerz koronny, interrex w 1674 r.
- 23 XI 1937 – 85 lat temu** na pierwszym zebraniu wybrany został 12 osobowy zarząd Muzeum Ziemi Sieradzkiej (datę tę przyjmuje się za początek powstania muzeum)
- 24 XI 2012 – 10 lat temu** zmarła Janina Mrozińska, wieloletnia nauczycielka Liceum Ogólnokształcącego w Sieradzu, działaczka Związku ZHP (ur. w r. 1923)
- 28 XI 1972 – 50 lat temu** oddano do użytku Dom Nauczyciela w Sieradzu

Grudzień

- 1 XII 1977 – 45 lat temu** podpisano porozumienie o wzajemnej współpracy pomiędzy województwem sieradzkim a okręgiem Jamboł w Bułgarii
- 2 XII 1562 – 460 lat temu** Zygmunt August na sejmie w Piotrkowie zatwierdził statut płócienników sieradzkich
- 14 XII 1267 – 755 lat temu** zmarł Kazimierz I Konradowic, książę sieradzki w latach 1247 – 1261
- 22 XII 1977 – 45 lat temu** zmarł Jan Kościelski, nauczyciel i działacz oświatowy, wieloletni kierownik Szkoły Podstawowej nr 1 im. Wł. Reymonta w Sieradzu
- 22 XII 1997 – 25 lat temu** zginął tragicznie płk. Jerzy Dymczyk, dowódca garnizonu sieradzkiego
- 790 lat temu w roku 1232** Bolesław Konradowic zostaje księciem sieradzkim
- 760 lat temu w roku 1262** odbył się synod biskupów polskich w Sieradzu

- 775 lat temu w roku 1247** po śmierci Konrada Mazowieckiego władzę w księstwie łeczycko-sieradzkim objął Kazimierz Konradowic
- 750 lat temu w roku 1272** ukazała się pierwsza wzmianka o Klonowej
- 685 lat temu w roku 1337** pojawiła się w pierwsza wzmianka o młynie królewskim w Sieradzu
- 675 lat temu w roku 1347** po raz pierwszy wymieniony został w źródłach kościół pw. Św. Trójcy w Sieradzu (na Pradze)
- 665 lat temu w roku 1357** ukazała się pierwsza wzmianka o Męckiej Woli
- 630 lat temu w roku 1392** pojawiły się pierwsze wzmianki o Kliczkowie Małym, Goszczanowie i Tubądzinie
- 605 lat temu w roku 1417** ufundowany został na Przedmieściu Wartskim w Sieradzu drewniany kościół, wg. tradycji wybudowany przez rycerstwo sieradzkie jako wotum dziękczynne za zwycięstwo pod Grunwaldem (obecnie na starym cmentarzu od r. 1853)
- 560 lat temu w roku 1422** pojawiła się pierwsza wzmianka o przedmieściu Podrzecze w Sieradzu
- 585 lat temu w roku 1437** odbył się w Sieradzu zjazd dostojników i szlachty w sprawie ugody z Zygmuntem Kiejstutowiczem
- 585 lat temu w roku 1437** ukazała się pierwsza wzmianka o Błaszczkach
- 575 lat temu w roku 1447** został spalony Sieradz
- 570 lat temu w roku 1452** odbył się w Sieradzu zjazd dostojników Królestwa w sprawie małżeństwa Kazimierza Jagiellończyka z Elżbietą Habzbużanką
- 565 lat temu w roku 1457** ukazała się pierwsza wzmianka o szkole w Sieradzu
- 565 lat temu w roku 1457** po raz pierwszy w źródłach wymieniony został kościół w Charłupi Wielkiej

- 555 lat temu w roku 1467** został ufundowany kościół i klasztor bernardynów w Warcie
- 525 lat temu w roku 1497** w księgach miejskich Sieradza odnotowano pięć cechów rzemieślniczych
- 515 lat temu w roku 1507** pożar zniszczył drewnianą zabudowę Warty
- 445 lat temu w roku 1577** rada miejska w Sieradzu podjęła uchwałę regulującą wyszynk w mieście
- 430 lat temu w roku 1592** zawalił się dach na sieradzkim zamku
- 430 lat temu w roku 1592** pochodzący z Sieradza biskup lwowski Jan Dymitr Solikowski ufundował ołtarz św. Anny w sieradzkiej farze
- 430 lat temu w roku 1592** założono w Sieradzu cech powroźników
- 405 lat temu w roku 1617** ukończono budowę ufundowanego przez Stanisława Ruszkowskiego kościoła pw. św. Andrzeja w Złoczewie
- 395 lat temu w roku 1627** urodził się Franciszek Małachowski h. Nałęcz, wojski i chorąży sieradzki, od 1689 r. kasztelan sieradzki
- 380 lat temu w roku 1642** Stanisław Pstrokoński, biskup chełmiński, ufundował kościół pw. św. Wojciecha i św. Stanisława w Burzeninie
- 365 lat temu w roku 1657** podczas pożaru spłonęła znaczna część drewnianej zabudowy Sieradza
- 340 lat temu w roku 1682** ukończono po pożarze odbudowę zniszczonego kościoła pw. Wszystkich Świętych w Sieradzu
- 325 lat temu w roku 1697** mieszczenie sieradzcy wygonili stacjonujący w mieście regiment wojskowy Franciszka Lanckorońskiego
- 315 lat temu w roku 1707** spalił się prowadzony przez bernardynki szpital w Warcie
- 300 lat temu w roku 1722** biskup Franciszek Kraszkowski konsekrował kościół w Męce, świątynię ufundowaną przez biskupa Andrzeja Trzebnickiego
- 300 lat temu w roku 1722** pożar zniszczył znaczną część Warty
- 270 lat temu w roku 1752** Paweł Załuskowski, sędzia grodzki

- sieradzki i poseł na sejm, wybudował istniejący do dziś modrzewiowy dwór w Jasionnej
- 265 lat temu w roku 1757** zmarł Kazimierz Błaszczyński h. Suhekomnaty, właściciel Złoczewa i Brzeźnia, cześnik i chorąży sieradzki, poseł na sejm (ur. w r. 1703)
- 245 lat temu w roku 1777** oo. bernardyni w Warcie wybudowali browar
- 235 lat temu w roku 1787** rozebrano drewniany kościół w Warcie
- 230 lat temu w roku 1792** na sejmiku sieradzkim zapadła decyzja o rozebraniu zrujnowanego zamku sieradzkiego
- 235 lat temu w roku 1787** Jan Walewski h. Kolumna ufundował w miejscu drewnianego kościoła obecną świątynię pw. św. Bartłomieja Apostoła w Charłupi Wielkiej
- 220 lat temu w roku 1802** podczas wielkiego pożaru Sieradza uległo zniszczeniu około 100 domów
- 215 lat temu w roku 1807** Sieradz zostaje miastem powiatowym w departamencie kaliskim w utworzonym Królestwie Polskim
- 210 lat temu w roku 1812** prowadzona w Warcie szkoła przez oo. bernardynów została przejęta pod nadzór Dyrekcji Edukacji Narodowej
- 210 lat temu w roku 1812** rozebrano drewniany kościół pw. św. Mikołaja w Sieradzu
- 200 lat temu w roku 1822** z inicjatywy Komisji Województwa kaliskiego powstała w Sieradzu parafia ewangelicko - augsburska
- 195 lat temu w roku 1827** podpisano kontrakt na wybudowanie *Schachthausu*, czyli rzeźni w Sieradzu
- 190 lat temu w roku 1832** pożar zniszczył manufakturę Harrera w Sieradzu
- 185 lat temu w roku 1837** Sieradz wchodzi w skład guberni warszawskiej
- 185 lat temu w roku 1837** ukazała się pierwsza wzmianka o działalności teatru amatorskiego w

- Sieradzu
- 185 lat temu w roku 1837** ukończono budowę nowej drogi bitej zwanej traktem kalisko – fabrycznym w Sieradzu (obecnie ul. Sienkiewicza)
- 185 lat temu w roku 1837** wcielono do Sieradza jurydyki na Wójtostwie i Pstrokońszczyźnie
- 180 lat temu w roku 1842** baron Aleksander Graeve nabył na licytacji, po Józefie Siemiątkowskim, majątek Biskupice
- 180 lat temu w roku 1842** zbudowano ratusz w Warcie
- 180 lat temu w roku 1842** Szkoła Obwodowa w Sieradzu została przemianowana na Szkołę Powiatową
- 175 lat temu w roku 1847** urodził się Włodzimierz Antoni Dymitrowicz, sieradzki geometra przysięgły, weteran powstania 1863 – 1864 (zm. w Sieradzu w r. 1931)
- 170 lat temu w roku 1852** urodził się w Sieradzu Wincenty Singer, znany skrzypek, kameralista, pedagog (zm. w r. 1899)
- 170 lat temu w roku 1852** podczas epidemii cholery zmarło w Sieradzu ponad 500 osób
- 170 lat temu w roku 1852** w dawnej oranżerii Harrera w Sieradzu, po adaptacji oddano do użytku szpital św. Józefa
- 170 lat temu w roku 1852** osiedlił się w Sieradzu lekarz Józef Stanisławski (zm. w r. 1900)
- 170 lat temu w roku 1852** Józef Jabłkowski uruchomił w Cielcach cukrownię
- 165 lat temu w roku 1857** Edmund Stawiski z Podłęży wydał pracę o rolnictwie polskim „Poszukiwania do historii rolnictwa krajowego”
- 165 lat temu w roku 1857** Warta zostaje miastem okręgowym
- 165 lat temu w roku 1857** urodził się w Gronówku k. Złoczewa Bolesław Domaniewski, kompozytor, pianista, uczeń Wieniawskiego, pedagog szkół muzycznych w Krakowie i Warszawie (zm. w r. 1925)
- Szkoła Powiatowa Filologiczna w

- 160 lat temu w roku 1862** Sieradzu otrzymała nazwę Szkoły Powiatowej Ogólnej
- 155 lat temu w roku 1867** Warta przestaje być miastem okręgowym i włączona zostaje do powiatu tureckiego
- 155 lat temu w roku 1867** założono w Sieradzu, w domu Filipa Reisa, telegraf a następnie telefon
- 150 lat temu w roku 1872** wybudowano w Sieradzu Dom Schronienia dla Starców i Kalek przy szkole elementarnej męskiej w Sieradzu
- 145 lat temu w roku 1877** powstała Biblioteka Pedagogiczna
- 130 lat temu w roku 1892** powstała w Sieradzu księgarnia handlująca podręcznikami Ludwika Rosieńskiego
- 120 lat temu w roku 1902** wzniesiono budynek dworca kolejowego w Sieradzu
- 120 lat temu w roku 1902** wybudowano pompę i ujęcie wody z Warty dla powstałej Kolei Kaliskiej i stacji kolejowej w Sieradzu
- 115 lat temu w roku 1907** Józef Modelski otworzył Gorzelnię Przemysłową i Rektyfikację Spirytusu w Sieradzu
- 115 lat temu w roku 1907** otwarto 4 – klasowe Progimnazjum Filologiczne Macierzy Szkolnej w Sieradzu
- 115 lat temu w roku 1907** rozpoczęto budowę kościoła w Charłupi Małej wg. projektu znanego architekta Stefana Szyllera
- 110 lat temu w roku 1912** urodziła się w Monicach Władysława Szymczak, twórczyni ludowa
- 105 lat temu w roku 1917** powstało w Sieradzu Koło Kobiet, stowarzyszenie o charakterze charytatywnym, niosące pomoc biednym
- 105 lat temu w roku 1917** uruchomiono elektrownię miejską w Warcie
- 105 lat temu w roku 1917** urodziła się w Monicach Rozalia Ślipek, twórczyni ludowa
- 100 lat temu w roku 1922** dawny kościół i klasztor dominikanów w

- Sieradzu przejęło Zgromadzenie Sióstr Urszulanek SJK
- 100 lat temu w roku 1922** z fundacji ks. Aleksandra Brzezińskiego zbudowano kościół pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Sieradzu
- 100 lat temu w roku 1922** uruchomiono w Sieradzu Fabrykę Papy Dachowej i Produktów Smółkowcowych „Gospodarz”
- 100 lat temu w roku 1922** założono Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia” w Warcie
- 95 lat temu w roku 1927** wybudowano stację benzynową na sieradzkim Rynku
- 95 lat temu w roku 1927** ss. urszulanki w Sieradzu zorganizowały bezpłatną ochronę dla 140 ubogich dzieci (istniała do r. 1939)
- 95 lat temu w roku 1927** oddano do użytku budynek nowej remizy strażackiej w Sieradzu
- 95 lat temu w roku 1927** „Staromiejską” aptekę na sieradzki Rynku nabył Ryszard Jakimowicz
- 95 lat temu w roku 1927** ks. Walery Pogorzelski wydał pierwszą monografię historyczną miasta pt. „Sieradz”
- 90 lat temu w roku 1932** z inicjatywy lekarza Tadeusza Szamoty został założony w Sieradzu Związek Oficerów Rezerwy
- 90 lat temu w roku 1932** uruchomiono kino dźwiękowe w Sieradzu
- 85 lat temu w roku 1937** założona została przez Józefa Zdobycha w Sieradzu drużyna starszoharcerska łączności im. A. Małkowskiego
- 85 lat temu w roku 1937** ukazało się przetłumaczone na j. rosyjski I wydanie „Wstępu do kosmonautyki” Arego Szternfelda
- 80 lat temu w roku 1942** Niemcy rozpoczęli wznoszenie osiedla mieszkaniowego w Sieradzu (ob. ul. 23 stycznia)
- 75 lat temu a roku 1947** w sieradzkim liceum powstała tajna organizacja pod nazwą Związek Młodzieży Patriotycznej, która w roku

- 75 lat temu w roku 1947** następnym przyjęła nazwę „KATYŃ” utworzył się w Sieradzu społeczny Komitet Odbudowy Muzeum Ziemi Sieradzkiej, na czele którego stanął ówczesny proboszcz ks. Apolinary Leśniewski.
- 75 lat temu w roku 1947** w Warcie utworzono średnią szkołę zawodową, po ukończeniu której absolwenci otrzymywali tzw. małą maturę
- 65 lat temu w roku 1957** budynek sieradzkiego teatru otrzymał fasadę w stylu klasycystycznym
- 65 lat temu w roku 1957** włączono do Sieradza Zapustę Małą
- 60 lat temu w roku 1962** powołano Zasadniczą Szkołę Asystentek Pielęgniarskich w Sieradzu
- 60 lat temu w roku 1962** zorganizowano w Sieradzu wystawę filatelistyczną „V-lecie Ery Kosmicznej”
- 55 lat temu w roku 1967** podczas badań archeologicznych na wzgórzu zamkowym w Sieradzu odkryto relikty ceglanej rotundy z XIII w.
- 55 lat temu w roku 1967** reaktywowano Miejski Oddział PTTK w Sieradzu
- 55 lat temu w roku 1967** do rodzinnego miasta po raz trzeci przybył Ary Szternfeld
- 45 lat temu w roku 1977** rozpoczęto w Sieradzu budowę osiedla „Piastowskie”
- 45 lat temu w roku 1977** utworzono w Sieradzu filię Uniwersytetu Łódzkiego o kierunkach prawo i administracja oraz ekonomia
- 45 lat temu w roku 1977** BWA w Sieradzu zorganizowało I Ogólnopolski Konkurs Malarski „Triennale z martwą naturą”
- 45 lat temu w roku 1977** zlikwidowano cmentarz ewangelicki w Sieradzu
- 45 lat temu w roku 1977** wydano pierwszą naukową monografię Sieradza „Szkice z dziejów Sieradzkiego”
- 40 lat temu w roku 1982** zmarła Rozalia Makówka, twórczyni ludowa z Monic
- 40 lat temu w roku 1982** ks. Józef Kucharski został proboszczem

30 lat temu w roku 1992

kościół pw. Najświętszego Serca
Jezusowego w Sieradzu

udostępniono dla zwiedzających
Sieradzki Park Etnograficzny

30 lat temu w roku 1992

oddano do użytku salę kameralną w
Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia
w Sieradzu

MUZEUM OKRĘGOWE W SIERADZU

Siedziba główna

Muzeum Okręgowe w Sieradzu
ul. Dominikańska 2
98-200 Sieradz

Administracja Muzeum Okręgowego w Sieradzu

czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-15:30

Zgłaszanie wycieczek tel. 43 822 44 82, tel. 43 822 48 33

Sekretariat: tel. 43 827 16 39, fax.: 43 822 30 20

e-mail: mos@pro.onet.pl

Oddziały:

MUZEUM WALEWSKICH W TUBĄDZINIE

Tubądzin 31 A
98-285 Wróblew

tel. 43 821 37 26

email: muzeumwalewskich@onet.pl

SIERADZKI PARK ETNOGRAFICZNY

ul. Grodzka 1
98-200 Sieradz

tel. 43 822 59 18